

Sygn. akt VIII U 313/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 listopada 2013 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku

VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Magdalena Graul

Protokolant: Dorota Laszczuk

po rozpoznaniu w dniu 27 listopada 2013 r. w Gdańsku

sprawy J. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o prawo do renty socjalnej

na skutek odwołania J. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 17 grudnia 2012 r. nr (...)

oddala odwołanie

/na oryginale właściwy podpis/

Sygn. akt VIII U 313/13 Uzasadnienie

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. decyzją z dnia 17.12.2012 r. odmówił J. M. prawa do renty socjalnej, albowiem orzeczeniem Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 14.12.2012 r. nie została uznana za całkowicie niezdolną do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało w okresach wskazanych w art.4 ustawy o rencie socjalnej.

Decyzję zaskarżył ubezpieczony nie zgadzając się z argumentami zawartymi w uzasadnieniu decyzji i wnosząc o przyznanie jemu renty socjalnej.

W uzasadnieniu podniósł, iż od 3 lat jest leczony psychiatrycznie, problemy psychiczne zaczęły się już w szkole podstawowej, obecnie nie jest zdolny do pracy zarobkowej.

Pozwany organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania, podtrzymując stanowisko zajęte w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

J. M. (...)r., w okresie od 01.09.1991 r. do 25.06.1999 r. uczęszczał do szkoły podstawowej, w czerwcu 2002 r. ukończył gimnazjum, obecnie jest słuchaczem Zaocznego Liceum Ogólnokształcącego dla Dorosłych w S., nie pracuje.

/bezsporne, vide: zaświadczenie-k. 10 akt rentowych, świadectwo- k. 12 akt rentowych, zaświadczenie –k. 14 akt rentowych/

W dniu 18.10.2012 r. ubezpieczony złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. wniosek o ustalenie prawa do renty socjalnej.

Wnioskodawca został skierowany na badanie przez Lekarza Orzecznika ZUS, który orzeczeniem z dnia 13.11.2012 r. stwierdził, że stan zdrowia strony nie powoduje całkowitej niezdolności do pracy. Lekarz Orzecznik rozpoznał u ubezpieczonego zaburzenia osobowości schizoidalne.

Orzeczeniem z dnia 14.12.2012 r. Komisja ZUS badająca skarżącego w związku z jej sprzeciwem, rozpoznała u niego osobowość schizoidalną i orzekła, iż stwierdzone schorzenia nie powodują całkowitej niezdolności do pracy.

Na podstawie powyższego orzeczenia, zaskarżoną decyzją Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił J. M. prawa do renty socjalnej.

(okoliczności bezsporne, vide: akta rentowe: wniosek - k. 1, orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS – k.16, opinia lekarska Lekarza Orzecznika ZUS – k. 6 dokumentacji lekarskiej ZUS, orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS – k. 18, opinia lekarska Komisji Lekarskiej ZUS – k. 15 dokumentacji lekarskiej ZUS, decyzja odmowna – k. 20, odwołanie-k.2 akt sprawy).

Celem ustalenia, czy ubezpieczony jest całkowicie niezdolny do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało przed ukończeniem 18 roku życia , w trakcie nauki w szkole lub do momentu jej ukończenia oraz zweryfikowania w tym względzie orzeczeń Lekarza Orzecznika oraz Komisji Lekarskiej ZUS, Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych lekarzy sądowych: psychologa i psychiatry.

Biegli lekarze psycholog i psychiatra rozpoznali u ubezpieczonego zaburzenia osobowości typu schizoidalnego i nie stwierdzili u ubezpieczonego całkowitej niezdolności do pracy.

vide: opinie: k. 18-21 , 56-59 akt sprawy

Ubezpieczony nie zgłosił uwag do opinii biegłych.

bezsporne

Sąd ustalił stan faktyczny w oparciu o dokumenty zgromadzone w aktach ubezpieczeniowych i dokumentacji lekarskiej ZUS, bowiem żadna ze stron postępowania nie kwestionowała ich rzetelności i autentyczności. Brak było zatem, w ocenie Sądu, przesłanek, by odmówić im przymiotu wiarygodności. Sąd oparł swoje rozstrzygnięcie przede wszystkim na opinii biegłych sporządzonych rzetelnie, z wnioskami logicznymi i prawidłowo uzasadnionymi.

Sąd zważył, co następuje:

W świetle poczynionych ustaleń faktycznych odwołanie ubezpieczonego nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. Nr 135 poz. 1268) dla otrzymania renty socjalnej konieczne jest łączne spełnienie następujących przesłanek: wystąpienie całkowitej niezdolności do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało przed ukończeniem 18 roku życia, w trakcie nauki w szkole lub szkole wyższej przed ukończeniem 25 roku życia lub w trakcie studiów doktoranckich albo aspirantury naukowej. Zgodnie zaś z ustępem 2 cytowanego przepisu, osobie, która spełnia warunki określone w ust. 1, przysługuje:

- 1) renta socjalna stała - jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest trwała;
- 2) renta socjalna okresowa - jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest okresowa.

Stosownie zaś do treści art.5 tej ustawy, ustalenia całkowitej niezdolności do pracy dokonuje się na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 162, poz. 1118, z późn. zm.), zwanej dalej ustawą o emeryturach i rentach z FUS.

Zgodnie z art.12 ustawy o emeryturach i rentach z FUS niezdolną do pracy w rozumieniu ustawy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu, przy czym całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie było ustalenie, czy ubezpieczony z uwagi na stan zdrowia polegający na naruszeniu sprawności organizmu jest całkowicie niezdolny do pracy i czy całkowita niezdolność do pracy powstała w okresach wskazanych w art.4 ustawy o rencie socjalnej. W związku z tym Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych lekarzy sądowych posiadających odpowiednie kwalifikacje w stosunku do stwierdzonych schorzeń wnioskodawcy.

Nie budziło wątpliwości w sprawie, że ubezpieczony cierpi na określone schorzenia, jednakże to nie fakt występowania schorzeń, a jedynie stopień ich zaawansowania może powodować niezdolność do pracy. Należy wskazać przy tym, iż subiektywna ocena stanu zdrowia ubezpieczonego i jego przekonanie, że jest niezdolny do pracy nie może zastąpić oceny dokonanej przez biegłych sądowych – wysokiej klasy specjalistów, którzy w przekonujący sposób uzasadnili swoje stanowisko (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 1998r. II UKN 466/97 OSNAP 1999/1/25).

Biegli sądowi psycholog i psychiatra nie stwierdzili całkowitej niezdolności do pracy. Biegła psycholog po dokładnej analizie akt sprawy i przeprowadzeniu badania psychologicznego stwierdziła, że trudności szkolne od dzieciństwa oraz problemy emocjonalne wyrażające się nasilonym introwertyzmem i wycofaniem społecznym przyczyniły się do wykształcenia cech osobowości niedojrzałej do pełnienia ról społecznych i życiowych, ale nie powodują one całkowitej niezdolności do pracy. Dokumentacja medyczna oraz wyniki badań psychologicznych wykonywanych uprzednio nie wskazują na występowanie objawów psychozy i depresji w jakimkolwiek okresie.

Biegły psychiatra w związku z odmową stawienia na badanie psychiatryczne przez ubezpieczonego i zgodnie z wnioskiem jego pełnomocnika wydał opinię na podstawie akt sprawy. Stwierdził, że uczestnik postępowania nie jest chory psychicznie i nie zdradza objawów psychozy z objawami wytwórczymi. Podczas badań ubezpieczonego przez lekarzy psychiatrów i psychologów od chwili złożenia wniosku rentowego nie stwierdzono występowania objawów psychozy (urojeń, omamów, zaburzeń myślenia, lęków endogennych). Badania psychologiczne nie potwierdziły cech rozpadu osobowości. Poziom intelektualny ubezpieczonego mieści się w granicach normy, co potwierdzą wyniki kilkakrotnych badań psychologicznych. Uczestnik postępowania zdradza natomiast cechy osobowości nieprawidłowo kształtowanej typu schizoidalnego. Za tym rozpoznaniem przemawia: znikome działania służące przyjemności, chłód emocjonalny i spłylenie uczuciowości, ograniczona zdolność do wyrażania emocji, wycofanie społeczne, preferencja do samotnictwa, brak przyjaźni, tendencja do fantazjowania. Powyższe cechy osobowości utrudniają funkcjonowanie społeczne, skutkują ograniczeniem kontaktów społecznych. Nasilenie tych zaburzeń nie jest jednak na tyle nasilone, aby czyniły uczestnika postępowania całkowicie niezdolnym do pracy. Leczenie tych zaburzeń może być łączone z aktywnością zawodową.

Sąd oparł swoje rozstrzygnięcie na powyższych opiniach biegłych . Opinie te stanowią wystarczający materiał do oceny zdolności wnioskodawcy do pracy. Sporządzone są przez biegłych rzetelnie, a ich wnioski logiczne i prawidłowo uzasadnione. Sąd w pełni podzielił ich ustalenia i wnioski. Opinie zostały wydane przez biegłych po dokonaniu oględzin i badaniu ubezpieczonej - opinia psychologiczna, analizie dokumentacji medycznej i w oparciu o wyniki badań znajdujące się w aktach ZUS. Wyczerpująco zostały opisane stwierdzone u ubezpieczonego schorzenia i ich wpływ na jego zdolność do pracy, a opisany w opiniach stan zdrowia ubezpieczonego koresponduje z wnioskami ostatecznymi opinii. Opinie te zostały sporządzone w sposób rzeczowy i kompetentny, a nadto zawierają jasne, logiczne i przekonujące wnioski i twierdzenia. Opinie te również zostały uzasadnione w sposób wyczerpujący i zgodny z wiedzą medyczną posiadaną przez biegłych.

Wyjaśnić w tym miejscu należy, iż specyfika oceny dowodu z opinii biegłych wyraża się tym, że sfera merytoryczna opinii kontrolowana jest przez Sąd, który nie posiada wiadomości specjalnych, tylko w zakresie zgodności z zasadami logicznego myślenia, doświadczenia życiowego i wiedzy powszechnej. Kryteria oceny tego dowodu stanowią również: poziom wiedzy biegłego, podstawy teoretyczne opinii, sposób motywowania sformułowanych w nich stanowisk oraz stopień stanowczości wyrażonych w nich ocen.

Reasumując, Sąd uznał opinie za miarodajny dowód w sprawie, nie znajdując podstaw do ich podważenia z urzędu i uznał – za biegłymi – iż nie ma podstaw do uznania ubezpieczonego całkowicie niezdolnym do pracy i tym samym nie spełnia warunków do przyznania prawa do renty socjalnej, co skutkuje uznaniem jego odwołania za bezzasadne.

Jak podniesiono wyżej, ubezpieczony i jego pełnomocnik mimo pouczenia nie złożyli żadnych zastrzeżeń do opinii - Sąd przyjął powyższe jako akceptację stanowiska biegłych.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 477(14) § 1 k.p.c. oraz cytowanych wyżej przepisów, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

SSO Magdalena Graul